

Benátská škola

- u této školy barva dominuje nad kresbou
- zpočátku rané renesance silný vliv Byzance, vlastní renesance až v pol. 15.st.
- důraz na sytost a žhavost barvy, hru světla a stínů, zdůraznění krajiny, využití předností vlámské školy, znalost techniky olejových barev

Giovanni Bellini (1430-1516)

- nejvýznamnější představitel benátské malířské rodiny Belliniů
- maloval ideálně pojatou krásu nádherné lyrické madony v zlatavém koloritu **Madona s dítětem**

Vittore Carpaccio (1455-1525)

- zdokonaluje olejomalbu, výpravné obrazy ze života svatých s půvabným líčením soudobého benátského prostředí

Giorgione (1477-1510)

Žák Giovanni Belliniho

- ovlivnil Tiziana (po jeho smrti dokončil některé obrazy)
- mistr v olejomalbě, renesanční poetismus
- jeho díla jsou lyrická, mají úspornou kompozici, málo figur, nazlátlý kolorit
- velký vliv na něj měl Leonardo

Díla:

Nejvíce vynikly obrazy plné symbolů

- **Koncert v přírodě** (v 19.st. na něj navazuje Monet obrazem Snídaně v trávě)
- **Bouře , Tři filozofové, Odpočívající Venuše , Tři doby života**
- **Madona Castelfranco,**

Manýrismus (období pozdní renesance) 2. polovina 16. století

= ustálený způsob jak a co malovat, opakují se osvědčená témata a barevnosti děl Raffaela a Michelangela = **napodobování = manýra**

Dříve se manýrismem pohrdalo, právě pro opakování oblíbených témat , dnes se oceňuje nový duchovní obsah děl. Umělci spojovali již známá témata v jeden celek - projev jejich velké fantazie
K jeho rozvoji napomohl vznik malířských akademií.

Manýristická figura mívá malou hlavu , protáhlé tělo a je spirálovitě natáčena.

Projevoval se jak v malbě, plastice, tak i v architektuře – **knihovna na náměstí sv. Marka v Benátkách** (architekt Jacopo Sansovino)

architekt **Andrea Palladio – vila Rotonda** ve Vicenze. - stylem jeho staveb se inspirovali klasicističtí architekti období baroka tzv. palladiovský styl.

V architektuře se objevují vystupující i ustupující články, mizí jednoduchost a prostota rané renesance

Tizian Vecellio (1488-1576)

- spojuje vrcholnou a pozdní renesanci
- vrcholná díla vytváří ve vyšším věku, známo kolem 4000 prací
- žák Belliniho a Giorgiona

- maluje historické, biblické (soucítění s tragikou lidského života), mytologické scény, alegorie, portréty
- maluje výraznými barvami se zlatitým koloritem, prostřednictvím barev vytváří iluzionistickou malbu

Oblíbenec německého císaře Karla V. , pracoval pro papeže Pavla III., i pro španělského krále Filipa II. jako umělec i diplomat

Díla:

Portréty – **Císaře Karla V. , Autoportrét , portrét dcery, Podobizna císařovny Isabely , Papež Pavel III.**

Alegorie - **Láska nebeská a pozemská**

Biblické obrazy – **ASSUNTA - Nanebevstoupení Panny Marie** - pro benátský kostel – obraz svou kompozicí inspiroval barokní obrazy Nanebevzetí (dole tmavé, nahoře světlejší tóny a v nejvyšší části zářící zlatá barva)

Mariina cesta do chrámu, Kladení do hrobu (2 varianty)

- **Bičování Krista, Oplakávání Krista, Sv. Šebestian** – velmi dramatické, uvolněný rukopis
- **Madona s třeshněmi**

Mytologický námět - **Venuše urbinská, Apollo a Marsyas** (v galerii na zámku v Kroměříži)

Akty - **Danae, Flora**

Tintoretto (1518-94)

- Největší mistr benátského manýrismu
- učil se na malbě Tizianově, celá řada děl vznikla pro benátské budovy
- vynikl neobyčejnou fantazií, která se opírala o skutečnost, i když znázorňuje umělcovo vidiny
- nápadná nepravidelnost kompozice
- díla z mládí jsou plná světla, sytých barev – vyjadřují radost ze života
- pozdní díla jsou temná s náboženskou tematikou
- typické jsou létající figury (učil se u něj El Greco, který jej seznámil s byzantskou malbou ikon)
- dramatičností námětu, tmavostí obrazů v kontrastu s prudkým světlem předznamenává nástup baroka

díla:

- **Zázrak sv. Marka (1548)** – první význačné dílo benátského manýrismu. Sv. Marek tam není namalován, ale přesto je tam velmi volbou námětu „tělesně“ přítomen

- **Hudebnice, Oslava Benátek, Zuzana v lázni, Josef a Putifarka, Mars a Venuše překvapení Vulkánem**

- **Biblické náměty - obrazy cyklus ze života Kristova, Mojžíšova**

Obraz **Posledních večeře** – diagonální kompozice stolu u něhož sedí apoštolové - neobvyklé

- **řada Ukřižování, Bičování Krista, Kain a Ábel, Vraždění neviňátek , Sv. Roch uzdravuje nemocné**

- fresky **Ráj - v Dóžecím paláci v Benátkách** – námětem oddělil prostor nadpozemský od pozemského, ideu nekonečnosti vyjadřuje bílé světlo, které vychází ze světelného kruhu kolem Krista

- portréty – **Benátského prokurátora**

Paolo Veronese (1528-88) – hlavně freskař

- nejvýznamnější dekoratér benátských paláců
- líčil rozmařilý život v obrazech obrovských rozměrů i biblické scény
- maloval obrazy na oslavu Benátek s náboženskou tematikou strop v Dóžecím paláci – freska **Apoteóza Benátek**
- obrazy s modrozeleným (stříbřitým) nádechem – né zlatité barvy, které byly pro benátskou školu typické Na jeho světlost barev u fresek navazují rokokoví malíři

Díla:

S oblibou maloval biblické hostiny

- **Hostina u Leviho, Svatba v Káni Galilejské**

Alegorie **Léta a podzimu**